

IŠ VISO PASAULIO

- KOVO 10 D. MASKVOJE per vakarykštį posėdį keturi ministrai nutarę sušaukti konferenciją, kurioj būsiąs svarstomas taikos sutarties klausimas su Vokietija. Kaip Londonas praneša, dar nėra susitarta dėl specialių atstovų paskyrimo, kurie parengtų medžiagą būsimajai konferencijai, tačiau manoma, jog Molotovas su tuo ingi sutaksias. Bevinas pasisakęs už federatyvinę Vokietijos santvarką, kurios tam tikra funkcijų dalis galėtų būti pavesta būsimajai centrinei Vokietijos vyriausybei. Jo nuomone, Vokietijai reikėtų duoti galimybę, kad ji pati iš savęs išsilaikytų. Dėl Austrijos taikos sutarties, Londono žiniomis, ministrų pavaduotojai netrukus turės pradėti pasitarimus. "Times" Maskvos korespondentas rašęs, jog Rusijoje šiuo metu esą palankūs komentarai dėl taikos sutarčių su buv. priešo valstybėmis. Taip pat pabrėžiama, jog Rusijos ir Amerikos santykiuose esą gerėjimo ženklų.

- PER POLITINĖS KOMISIJOS POSĖDĮ JT suvažiavime, kaip iš Londono pranešama, vakar vėl buvo svarstomas nusiginklavimo klausimas. Britų atstovas Shawcross pareiškęs, jog D. Britanija čia skirianti svarbiausią reikšmę dviem punktam: 1/kad nutartasis nusiginklavimo apribojimas būtų prižiūrimas bei inspektuojamas ir 2/kad visi JT nariai P.S.Tarybai turėtų pranešti, kokias ginkluotąsias pajėgas ir jų šaltinius disponuoja išlaikyti tarptautinei taikai ir saugumui. Višinskis pareiškęs prieštaravimą, kad nusiginklavimas būtų siejamas su tarptautinėmis ginkluotomis pajėgomis. Senat Connally palaikęs britų atstovo pareiškimą ir pabrėžęs, jog Amerika yra nusistatčiusi, kad visos ginkluotosios pajėgos būtų atitrauktos iš svetimų sričių, išskiriant tas, kurios pačios to pageidauja ar pagal sutartis būtų numatomas ginkluotųjų pajėgų laikymas. Per debatus pagaliau buvusi priimta Indijos atstovo rezoliucija, pagal kurią saugumas yra glaudžiai sietinas su nusiginklavimu. Vakarykščiame politinės komisijos posėdyje buvo debatai ir dėl Franco Ispanijos, per kurias 20 balsų prieš 20 atmetas reikalavimas, kad JT nariai nutrauktų dipl.santykius su dabartine Ispanija. Priimtas Belgijos atstovo pasiūlymas, pagal kurį: 1/P.S.Taryba turi išdirbti priemonas, kurių reikėtų griebtis, jei nepasikeistų Ispanijos režimas; ir 2/JT nariai atšaukia savo pasiuntinius bei atstovus iš Madrido. Šis pasiūlymas būsiąs pateiktas JT pilnačiai. Tuo tarpu Madride, kaip Londonas sako, vakar įvykusios didelės demonstracijos. Darbo ministris vakarykščią dieną net paskelbęs tautinę šventę. Tomis demonstracijomis pasisakyta už Franco. O-pats Franco pareiškęs, jog Ispanija nepakęs svetimųjų maišymosi į jos vidaus reikalus.

- UNESCO generaliniu direktoriumi išrinktas žymus anglų mokslininkas Dr. Julius Huxley, įgarsinęs biologijos srityje. Unesco priėmusi du anglų rašytojo J.B.Priestley pasiūlymus: sudaryti tarptautinį idėjų biurą ir įsteigti pasaulinį universitetą, kurio paskaitos būtų skaitomos per radiją.

- DĖL PASAULIOS TEIKIMO jos reikalingiems kraštams, kaip New Yorkas praneša, ryšium su Urros veiklos sustabdymu, JAV užsireik. vicemin.

Acheson pareiškęs, jog Amerika ir toliau rūpinsis teikti pagalbą reikalingiems kraštams. Tačiau nebūsią teikiama tiems kraštams, kurie turi per didelės armijas, ir tiems, kurie gaunamas gėrybes naudos kaip "politinį ginklą". Pagalbos teikimo centras turėsią būti JT sekretariatas, kuris koordinuosią darbą. Ministerio pažiūra, trys ar keturios valstybės Europoje ir toliau gausiančios pagalbą. Londono žiniomis, Untrros vyr.tarybos posėdis susirenka šiandien Vašingtone, kur, dalyvaujant 48 kraštų atstovams, bus sprendžiamas to organizacijos veiklos baigimas. Europoje Untra baigia savo darbą gruodžio 31 d., o Kinijoje kovo mėn. 31 d. La Guardia išteiksiąs formalų savo atsisakymą. Didelis palengvėjimas jaučiamas, kaip vakarykštis "Times" rašo, dėl JAV angliakasių streiko-pasibaigimo, nes tikimasi vėl gauti iš Amerikos kiek reikiant žaliavų ir maisto.

- D.BRITANIJOS NOTA, kaip Londonas praneša, išteikiama Albanijos pasiuntiniui-Belgrade dėl Albanijos vandenynse, Corfu kanale, britų valomųjų minų.

- MIN.PIRM.CALDARIS, Müncheno žiniomis, New Yorke pareiškęs, jog Graikijos neramumai - tai ne pilietinis karas; jie vyksta šiaurinių Graikijos kaimynų romiami. "Neue Württembergische Zeitung" /Nr.41, XII.7/-rašo: "Lageryje prie Belgrado apmokoma apie 5000 graikų, kurie turėsią vadovauti graikų sukilėliams kovoje prieš vyriausybės dalinius".

- PERSIJOJE, Müncheno žiniomis, vyriausybės kariuomenės daliniai jau peržengę Azerbeidžano srities sieną. Esą pranešama iš Tebris apie susidūrimus.

- TILTAS TARP RYTŲ IR VAKARŲ. P.Afrikos min.pirmininkas feldm:J.Ch. Smuts Vašingtone pareiškė, jog Stalino konstatavimas, kad rusų komunizmas nėra jokia eksportinė prekė, nesutinka su faktais. Smuts komunizmą pažymėjo kaip "naują evangeliją", bet pabrėžė, kad skirtumai tarp Vakarų ir Rytų nereiskia griebimosi vėl už ginklo. Britų Commonwealth turis tarnauti tiltu tarp JAV ir Sov.Sąjungos; nes Commonwealth esąs lygiai taip pat kaip JAV surištas su laisvės ir asmeninės iniciatyvos principais/"DNZ Nr.98,XII.9/.

- RUSIJA IR SMUTS - toks straipsnelis idėtas "The Continental Daily Mail" /XII.5/. Tai A.S: laiškas to laikraščio redaktorini iš Tübingeno, atsiliepiant į R.Churchillio straipsnį, kurio vertimą paskelbė ne per seniai "Dienos naujienose" /Nr.272,XI.26/. Laiške rašoma: "Pone, ryšium su Mr.Randolph Churchillio straipsniu nesenoj "The Continental Daily Mail" laidoj - "Tegu Rusija nelenda Smutsui į akis" aš norėčiau išreikšti savo padėką už atvirumą, pareikštą tokio išytaus žui listo. Dėl Pabaltijo valstybių klausimo pasaulio politikoje yra mirties tyla. Kodėl? Dėl to, kad jei tas klausimas pereitų į debatus, tai atidengtų visą grubią ir baisią Rusijos imperialistinę politiką, kuri ne geresnė už Vokietijos. Kartais jūs skatote laikraščiuose, kad Rusija yra vienintelė tikroji demokratija pasaulyje. Tai nešvankus melas. Rusijoje viešpatauja bolševikų partijos teroras ir NKVD botagas. Nerespektuojamos jokios žmogaus teisės ar laisvės.Tai baisiausia diktatūra, kurią kada yra matęs pasaulis. Visi Pabaltijo DP-yra turėję patyrimo apie Rusijo "demokratiją". Sunku rasti lietuvių; latvių ar estų šeimą, kuri nėra turėjusi ką nors iš savo šeimos rusų nužudytą, torturuotą ar deportuotą. 1940-41 m. buvo sisteminis tautos naikinimas, nieko neklausiant "kaltas" ar "nekaltas", ir tai dar tebevyksta. Mr.Churchill sako, kad dabartinis rusų dominavimas Pabaltijo valstybėse sudaro didžiausią nusikaltimą žmonijos istorijoje. Taip, tai visiškai tiesa. Bet kodėl didžiosios galybės, kurios pasirašė Atlanto chartą, tai leidžia? Tai yra dėl to, kad egzistuoja šitoks principas: "Nedaryti ceremonijų dėl nusikaltimų prieš

humaniškumą, prigimtasias teises ir laisves, įeigu-tie nusikaltimai atliekami tokios pat didelės galybės mažai tautai". Tyla pasaulio politikoj dėl Pabaltijo valstybių klausimo, regis, tatau parodo. Tuo pačiu metu lietuviai, latviai ir estai-kenčia po NKVD-ir kito-kios "demokratinės" administracijos botagu. Jūsų etc, A.S. prancū-zų zona, Tübingen, Vokietija".

- ELLIOT ROOSEVELT, buv. JAV prezidento sūnus, Innsbrucko žiniomis, šiuo metu lankosi Gruzijoje - Stalino gimtinėje. "Die Neue Zeitung" /Nr.98,XII.9/ rašo, jog jau prieš savo išvažiavimą iš JAV Elliot Roosevelt iliustruotame žurnale "Look" paskelbė seriją straipsnių, kuriuose jis aprašo savo pergyvenimus, patirtus drauge su tėvu da-lyvaujant karo metu-įvairiose užsienio politikos konferencijose. Tais straipsniais E.Roosevelt aštriai kritikuoja karo metu buvusį Anglijos min.pirm.Churchillį ir puola dabartinę Amerikos užsienių politiką, reikalauja reikalių ministeriją ir jos "anglofilišką politiką". Šiuo metu Elliot Roosevelt Rusijoje įvairiuose oficialiuose priėmimuose yra aštriais žodžiais kritikavęs amerikiečių užsienių politiką. Remdamasis tuo faktu, respublikonų atstovas L.Smith, užsienio poli-tikos komiteto narys atstovų rūmuose, kreipėsi laišku į užs.reik. min.J.Byrnes, kuriuo jis Elliot Rooseveltą išvadina "netaikos pa-siuntiniu" ir reikalauja, kad jam būtų atimtas užsienio pasas.

- NEBETOLI TAS LAIKAS, kada Austrija bus ne išlaisvinta, bet tikrai laisva šalis; - taip pareiškęs, kaip Frankfurto praneša, Austrijos užs.reik.min.Dr.Gruber. Ministeria pabrėžė, jog Austrija ir su Ru-sija galėsianti susitarti.

- ŠVEDIJAI SKOLINGI kiti kraštai, kaip Hamburgas praneša; 4 mili-jardus kronų, iš kurių sovietams tenka vienas milijardas, paskui eina D.Britanija, Norvegija, Suomija, Danija.

- EGIPTE, Londono žiniomis, jau sudaryta nauja vyriausybė, kurioj Sidky Paša nebefigūruoja.

- AMERIKIEČIŲ DALINIAI KINIJOJE, Innsbrucko žiniomis, pasiliksia tol, kol eina kovos tarp nacionalistų ir komunistų: Šiuo metu tenai esą 50.000 amerikiečių karių ir dar 4000 jūrininkų.

- TARPTAUTINĖ SOCIALISTŲ KONFERENCIJA, kuri buvo Pragoje, kaip Lon-donas praneša, jau pasibaigė. Esą nutarta atstatyti draugiškus san-tykius tarp Vidurio Europos valstybių. Taip pat buvusi priimta re-zoliucija prieš Franco režimą Ispanijoje.

- SLAVŲ KONFERENCIJOJE Belgrade, Frankfurto žiniomis, pirmininkauja Rusijos delegatas gen.A.Gundorov. Jugoslavų atstovų savo kalboje pabrėžęs, jog slavų tautų bendradarbiavimas nereiškiąs pasauliui pavojaus.

- SIONISTŲ KONGRESAS, Londono žiniomis; vakar prasidėjo Bazelyje, kur suvažiavę 375 atstovai iš 43 kraštų. Daugiausia delegatų esą iš Amerikos. Žydai, gyvenantieji išvietintųjų stovyklose Vokietij-oje ir Austrijoje; atsiuntę 16 atstovų. Pirmininkas Dr.Weissmann savo kalboje iškėlęs reikalą nacionalinei žydų valstybei įsteigti Palestinoje ir pabrėžęs, jog sionizmui esąs svetimas bet koks tero-rizmas.

- RYŠIUM SU PRANCŪZIJOS PRIEKAIŠTAIS dėl Dr.Schumacherio lankymosi Anglijoje vakarykštis "Times" pastebi, jog prancūzai per daug reikš-mės skiria tam lankymuisi, o tai eina iš Prancūzijos nerimo dėl JAV ir D.Britanijos vieningos politikos Vokietijoje. Laikraštis pabrė-žia, kad vis dėlto esama vokiečių, kurie nutraukia santykius su pra-eitimi ir siekia sukurti taikią ir demokratinę Vokietiją. Šian-

dien esąs reikalingas Vokietijai kontaktas su užsieniais. Londono žiniomis, "Pravda" smarkiai užpuolusi Dr.Schumacherį, pabrėždama, kad jis tarnaujas tarptautinei reakcijai ir skaldas Vokietijos demokratines jėgas. To pat radijo žiniomis, Dr.Schumacheris Londone pareiškęs, jog Austrijoje ir Vokietijoje niekas dabar negalvojęs, kad tie abu kraštai vėl būtų sujungti.

- ŠPIONAŽO KARAS NESIBAIGIA SU TAIKA - tokia antraštė st. psnį yra paskelbęs prancūzų žurnalas "Point de vue" /Nr.76, rugp.29 d./, kuriame tarp kitko sakoma, jog Anglija turinti žymiausią ir geriausią organizuotą pasaulyje slaptąją tarnybą. Niekis yra tai, kad bėgamiesiems metams šios tarnybos išlaikymui biudžete paskirta 2,5 mil. svarų. Vienas žem.Rūmų narys prieš kuri laiką pareiškė savo nusistatymą, kam dar esą reikalinga laikyti tokią imponuojančią kontršpionažo tarnybą; ir kai garbingas deputatas pareiškė savo norą sužinoti, kiek D.Britanijai atsieina "IntelligenceService" biudžetas, p.Bevinas mandagiai pastebėjo, kad jis pats apie tai nieko nežinąs... Jos organizacija visuomet buvo paslaptis kitiems kraštams. Faktiškai - galiausiai yra taip: organizacija skirstoma trimis branžomis - karinį Intelligence /MIS/; kuri priklauso nuo War Office, jūrų Intelligence ir oro Intelligence. Šios trys branžos dirba glaudžiai su specialia branža Scotland Yard, veikiančia plk.ltn.Burt direktivomis, kuri suvaldino pirmąjį vaidmenį Ottawos špionažo aferoje. JAV taip pat turi 2-ąjį biurą, tai OSS /Office of Special Service/. Bet užsienių reikalų departamentas ir tuobūdu p.Byrnes turi taip pat susižinojimo tarnybą, esančią specialiai jo žinioj, ir kt. Amerikiečių slaptoji tarnyba finansiniu atžvilgiu beveik neribojama - 80 mil. dolerių metams. Tik sovietai gali čia revalizuoti su jais finansiniam plane. Rusų slaptųjų agentų yra angažuota visose šalyse, jie užsienyje naudojasi diplomatinėmis ir kitomis pirmenybėmis... Rusai iš tikrųjų naudojasi tik savais agentais, kurie yra igiję specialų išsilavinimą savo pareigoms. Rusijoje tatau įgavo tikros ligos formą: špionažas pasireiškia visur, net iki radijo, kur kartėmis klausytojams primenama, kad jų uždavins yra pagelbėti kontršpionažo tarnybai. Rusai yra vieninteliai pasaulyje, kurie turi kontršpionažo ministeriją. Jų nepasitikėjimas nepaprastas. Kai prez.Roosevelt atvyko į Teheraną, asmeninis Stalino patikėtinis laukė amerikiečių ambasadoje: "Brangusis p.prezidente; - sakė patikėtinis, "nactai turi tikslą pasikėsinti prieš mus tris. Miestas yra pilnas vokiečių agentų. Aš jus prašau, vykite apsigyventi su manim sovietų ambasadoj". Rooseveltas ten ir nuvyko: Iš tiesų, ambasada buvo paversta į tvirtovę, saugomą NKVD agentų... Užs.reik. min.Molotovas ir jo pavaduotojas Višinskis yra nepaprastoj apsaugoj. Kai jie išvyksta į užsienį. Apie 3800 slaptosios sovietų tarnybos agentų yra išvykę į visus žemės pusrutulio kampus: Daugelis dangstosi bevardžiais aspektais ir diplomatinė atstovų įstaigomis. Sovietai užsibrėžę žinoti viską, kas sakoma, rašoma, skaitoma, perduodama per radiją visuose pasaulio kraštuose..

VIETOS ŽINIOS

- BENDRUOMENĖS SOLIDARUMO MOKESTIS iš kiekvieno pilnamečio, sukakusio 18 metų, po 2,-RM mėnesiui už laiką nuo VII.1 iki XII.1, iš viso po 12,-RM, netrukus bus pradedamas rinkti. Prašoma pasirengti.
- MIESTIEČIŲ SENIŪNU vakar išrinktas inž.Mikutavičius, o jo pavaduotoju inž.Kačionis.
- MOTINŲ SUSIRINKIMAS /maitinančių ir neščių/ šaukiamas rytoj/XII.11/ 15 val. ambulatorijoje.